

Latvijas
Kūdras
asociācija

SEG emisiju veidošanās teorētiskie aspekti un LIFE Restore 2 gadu mērījumu dati

Projekts: Degradēto kūdrāju atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga izmantošana Latvijā

20.02.2019

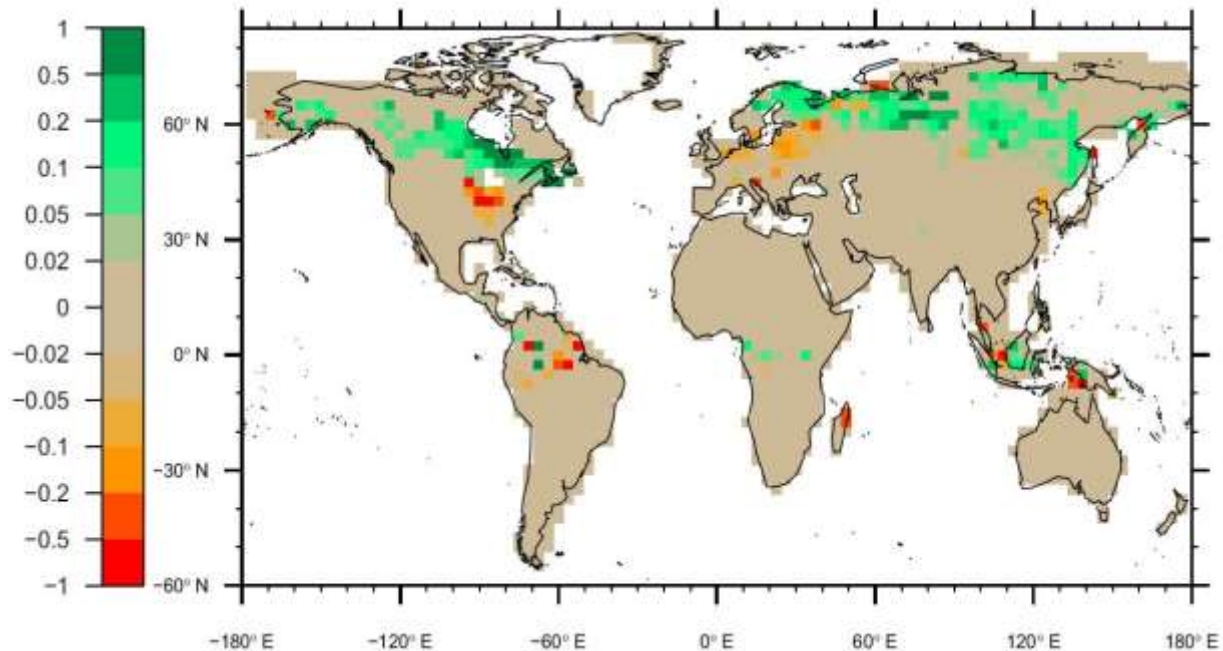
Ainārs Lupiķis - ainars.lupikis@silava.lv

LVMI Silava, Rīgas iela 111, Salaspils LV-2169

Kūdrāji – oglekļa krātuve

Augsne – lielākā oglekļa krātuve.

~30% no augsnes oglekļa ir uzkrāts organiskajās augsnēs

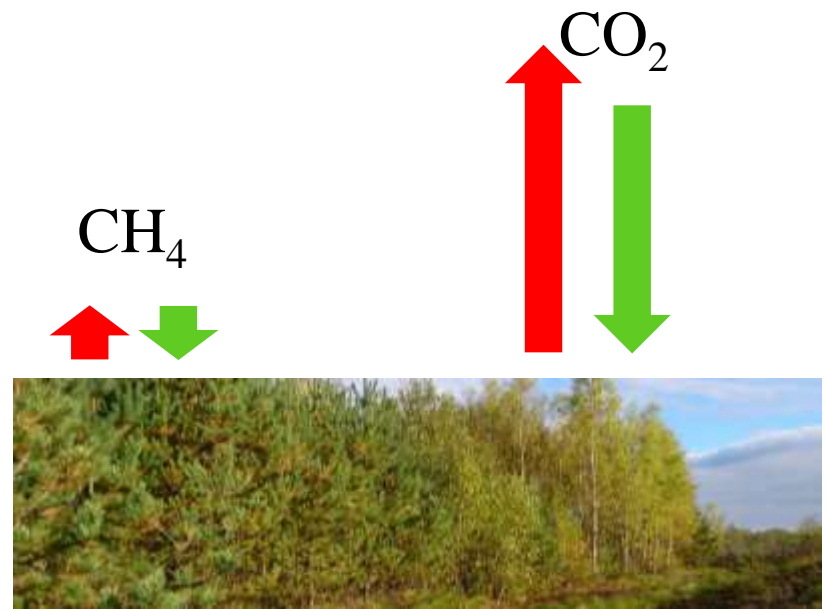
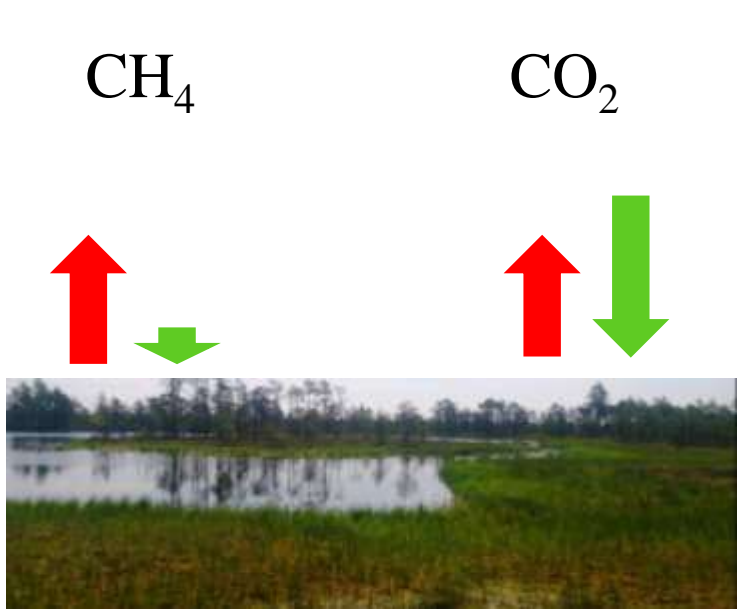
Autors: Stocker et al. 2017

Kūdrāju apsaimniekošana - nosusināšana

Kūdrāju apsaimniekošana SEG kontekstā

CO2 aprite kūdrājos, to regulējošie faktori

Temperatūra ↑ neto emisijas ↓ ↑

Barības vielu daudzums ↑ neto emisijas ↓ ↑

Veģetācijas tips ↓ ↑

Gruntsūdens līmenis ↓ neto emisijas ↑ ↑ Vai vienmēr???

Augsnes CO₂ aprites mehānisms nosusinātos mežos uz kūdras augsnēm (kūdreņos)

Zemsedzes
veģetācija

Organikas
sadalīšanās

Nobiras,
lapas, skuju,
miza utt.

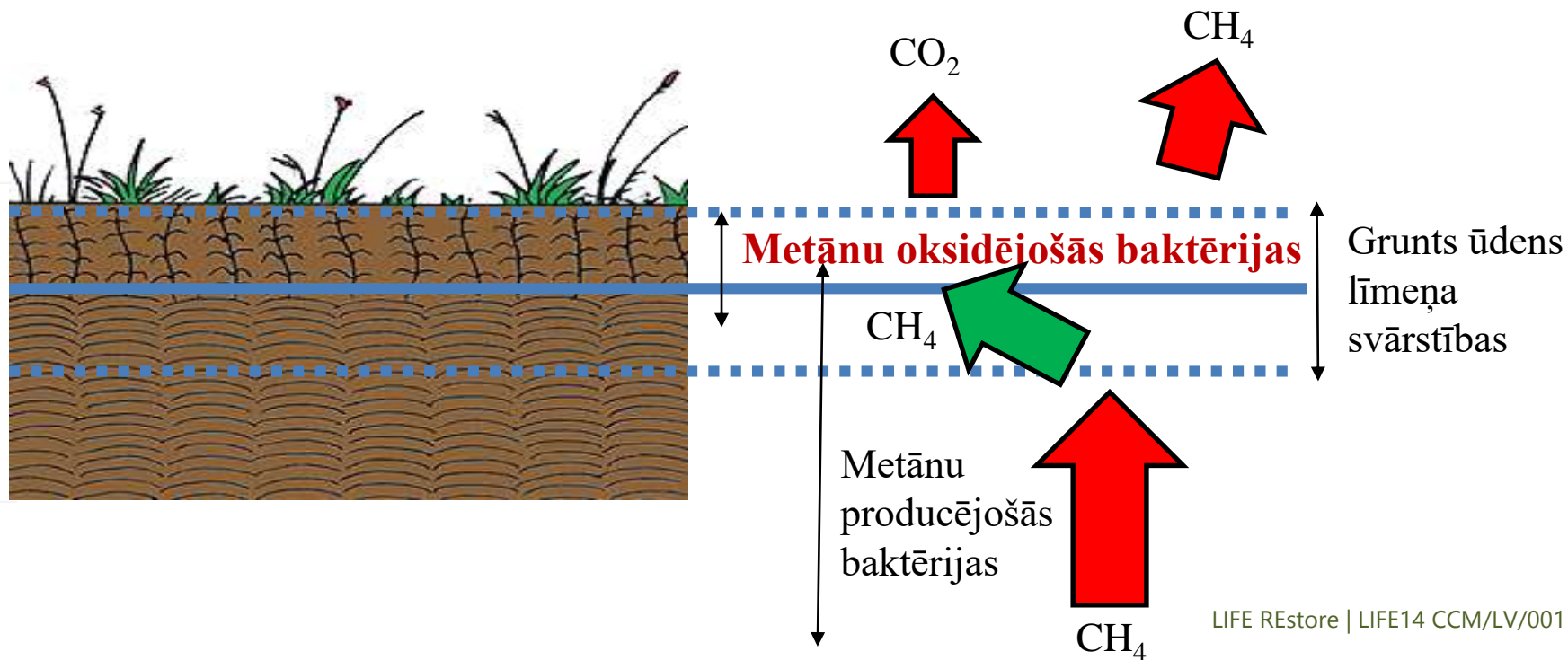

**Mažauglīgajos kūdreņos oglekļa
ienese augsnē dažkārt pārsniedz
emisijas, veidojas CO₂ piesaiste!!**

Koku saknes

CH₄ emisijas, to veidošanās

CH4 aprite kūdrājos, to regulējošie faktori

Temperatūra ↑ emisijas ↓ ↑

Barības vielu daudzums ↑ emisijas ↓

Veģetācijas tips ↓ ↑

Biežas un straujas gruntsūdens līmeņa svārstības ↑ emisijas ↑ ↑

Gruntsūdens līmenis ↓ emisijas ↓ ↓

Zemes izmantošanas veidi, LIFE Restore

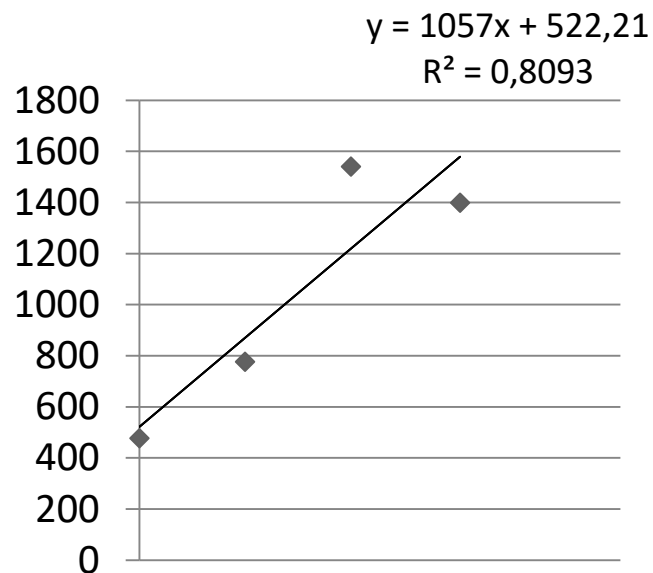
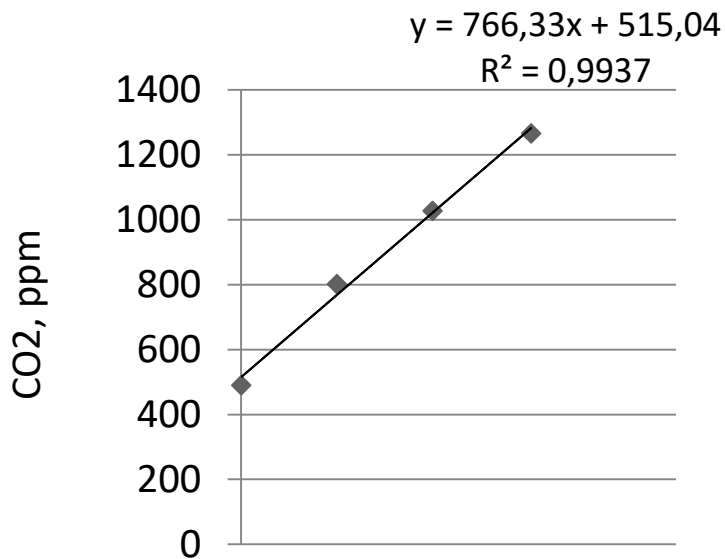
Zemes izmantošanas veidi, LIFE Restore

1. Kūdras ieguves vieta;
2. pamesta kūdras ieguves vieta, kur platība **nav** apaugusi ar veģetāciju;
3. pamesta kūdras ieguves vieta, kur platība **ir apaugusi** ar zālaugu un sīkkrūmu veģetāciju;
4. ilggadīgais zālājs bijušajā kūdras ieguves vietā;
5. aramzeme bijušajā kūdras ieguves vietā, kur ierīkoti sētie zālāji vai tiek audzēta **labība**;
6. aramzeme bijušajā kūdras ieguves vietā, kur tiek audzēti **dārzeņi**;
7. augsto **melleņu, zīleņu plantācijas** kūdras ieguves vietā;
8. **dzērveņu plantācijas** kūdras ieguves vietā;
9. vismaz 20 gadus vecas **egles vai priedes audzes**;
10. vismaz 20 gadus vecas **bērza audzes**;
11. saimnieciskās darbības **maz ietekmēta augstā purva daļa**;
12. saimnieciskās darbības **maz ietekmēta pārejas purva daļa**;
13. četrās izmēģinājuma teritorijās.

Gāzu paraugu ievākšanas aprīkojums

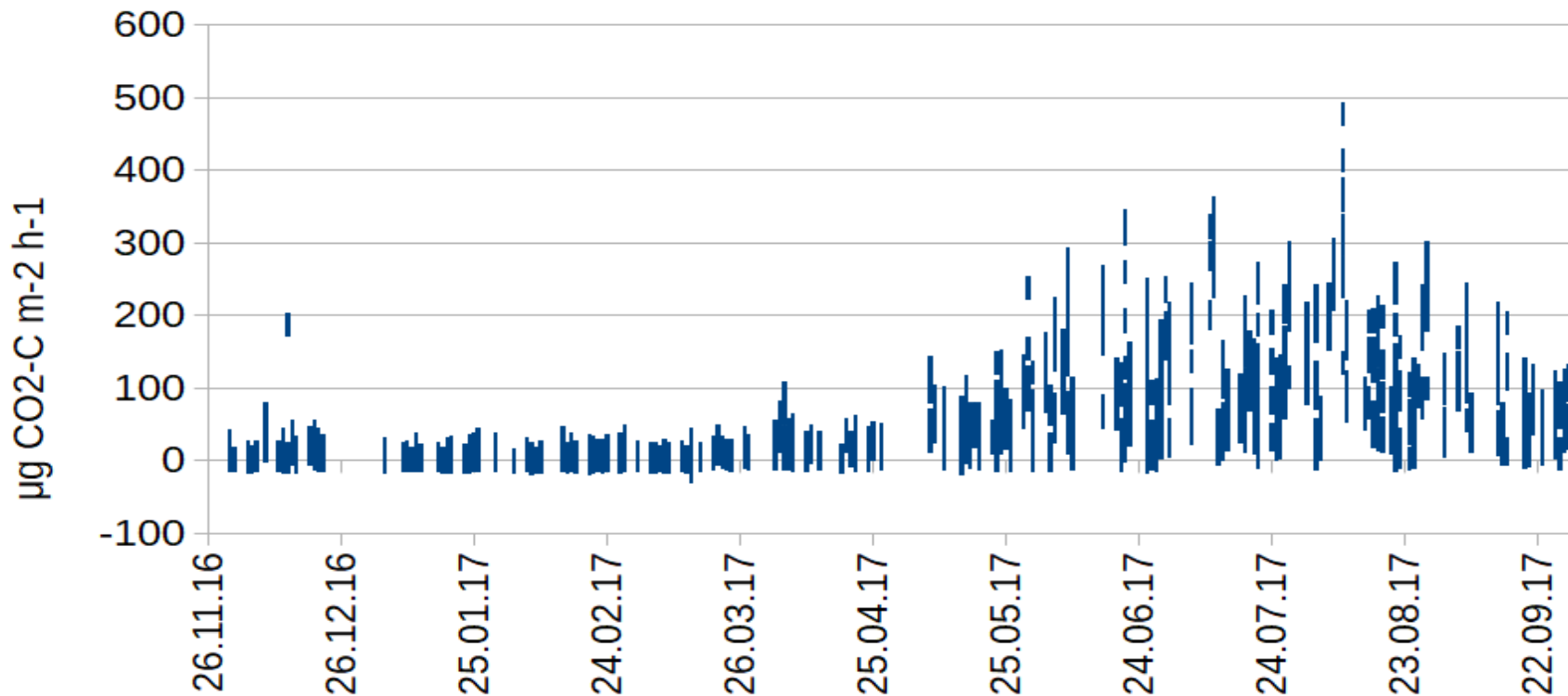

legūtie dati

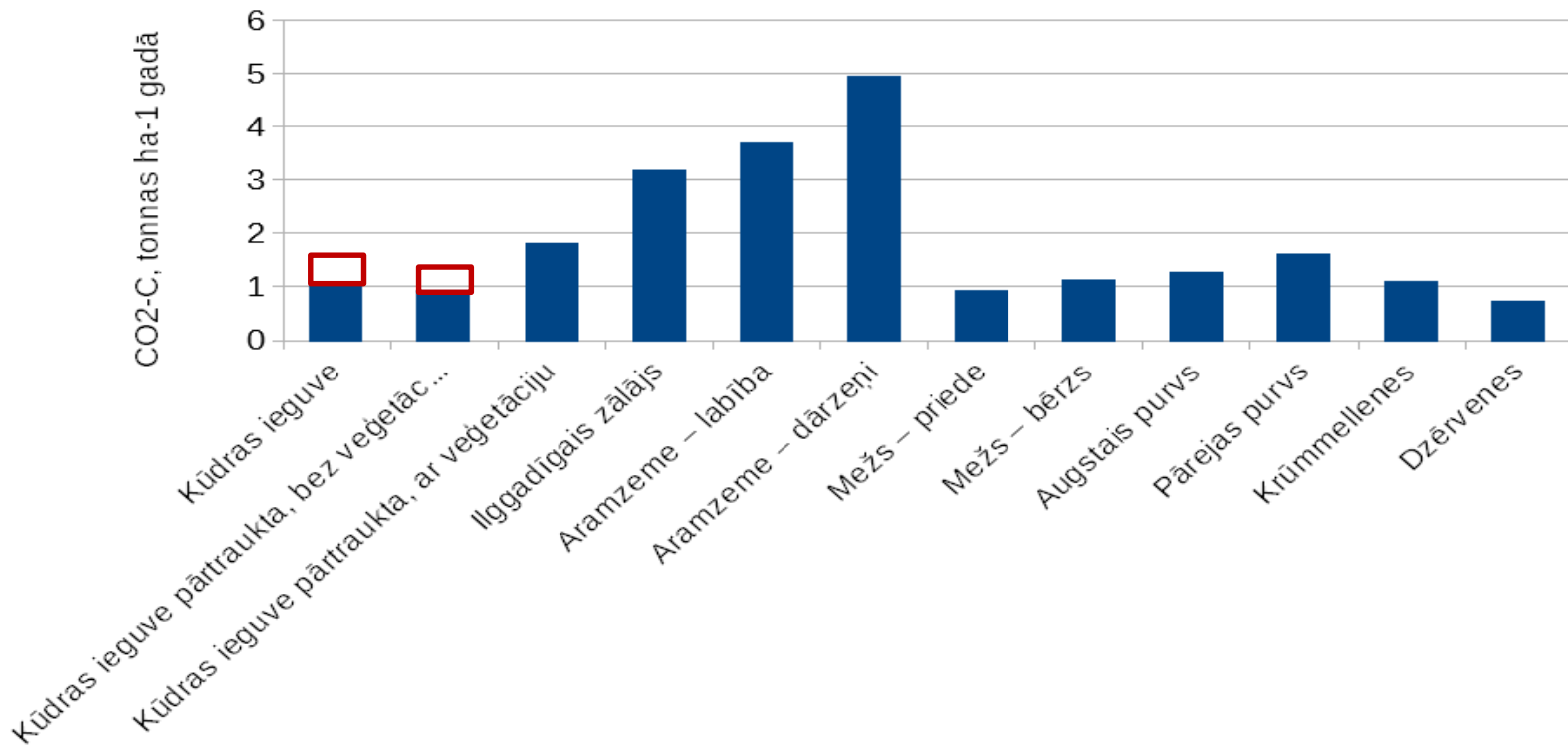

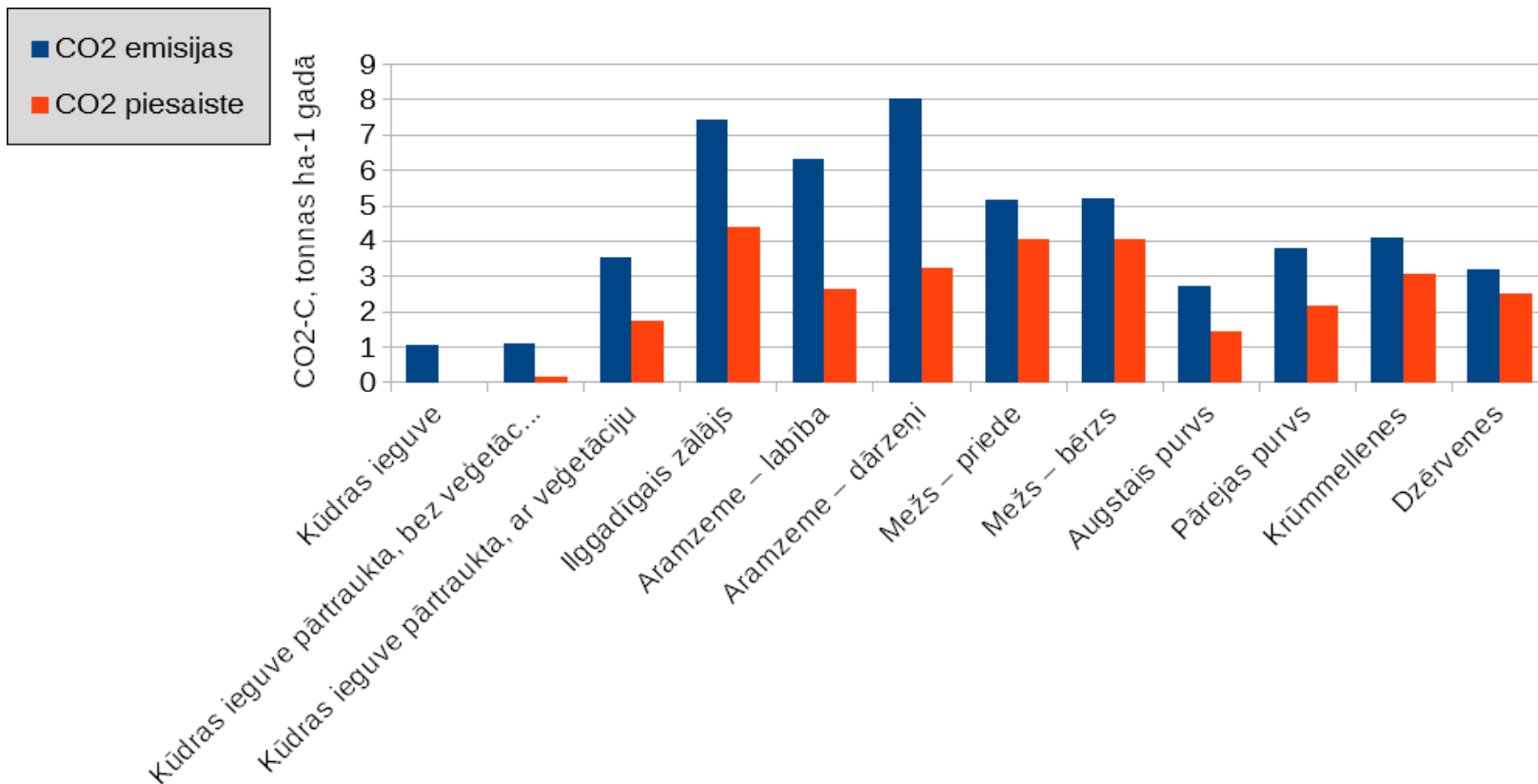
Sezonālās CO₂-C emisijas

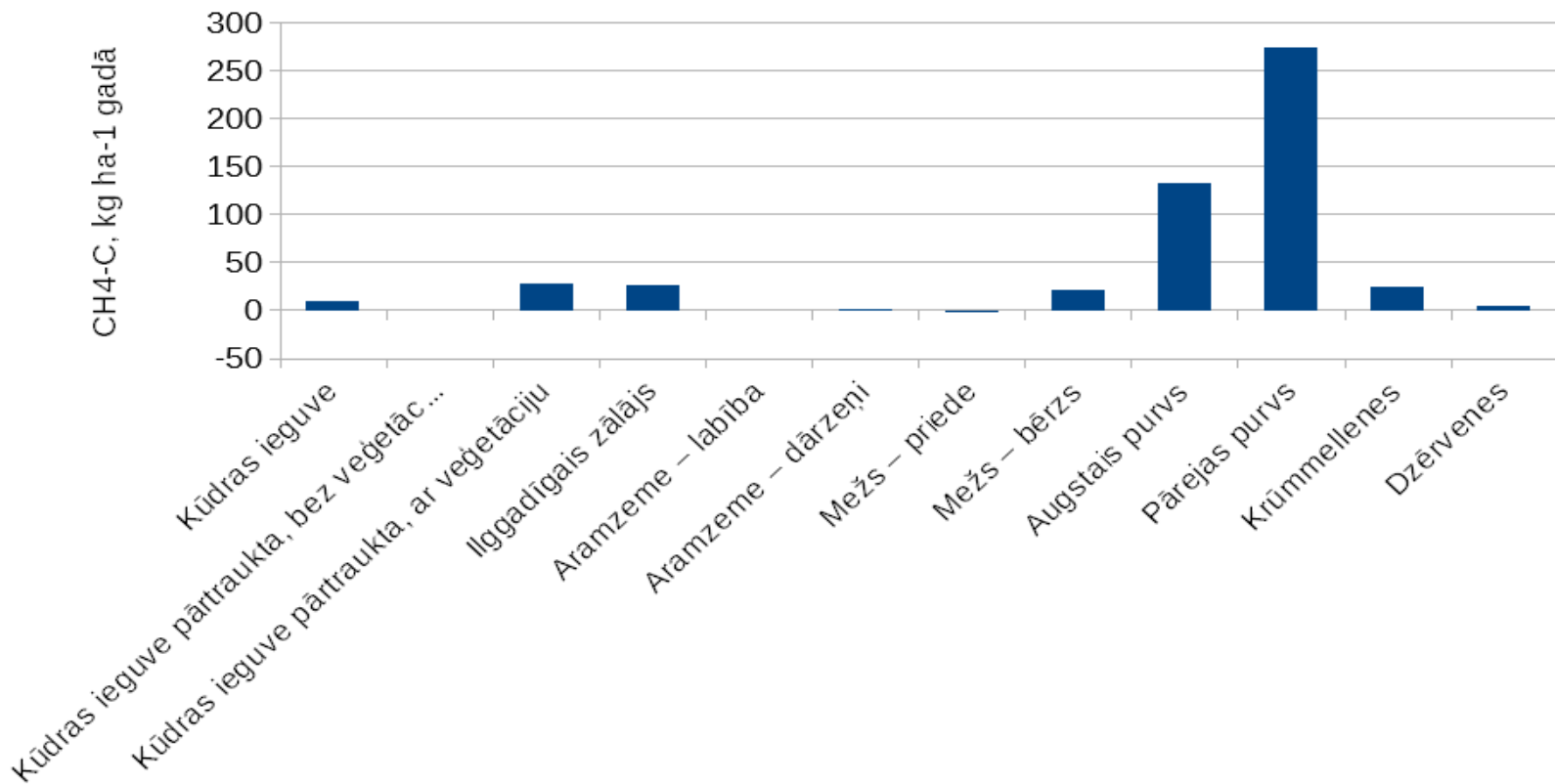
CO₂ bilance- 2 gadu provizoriskie rezultāti (bez koku biomasas)

CO2 piesaistes un emisijas

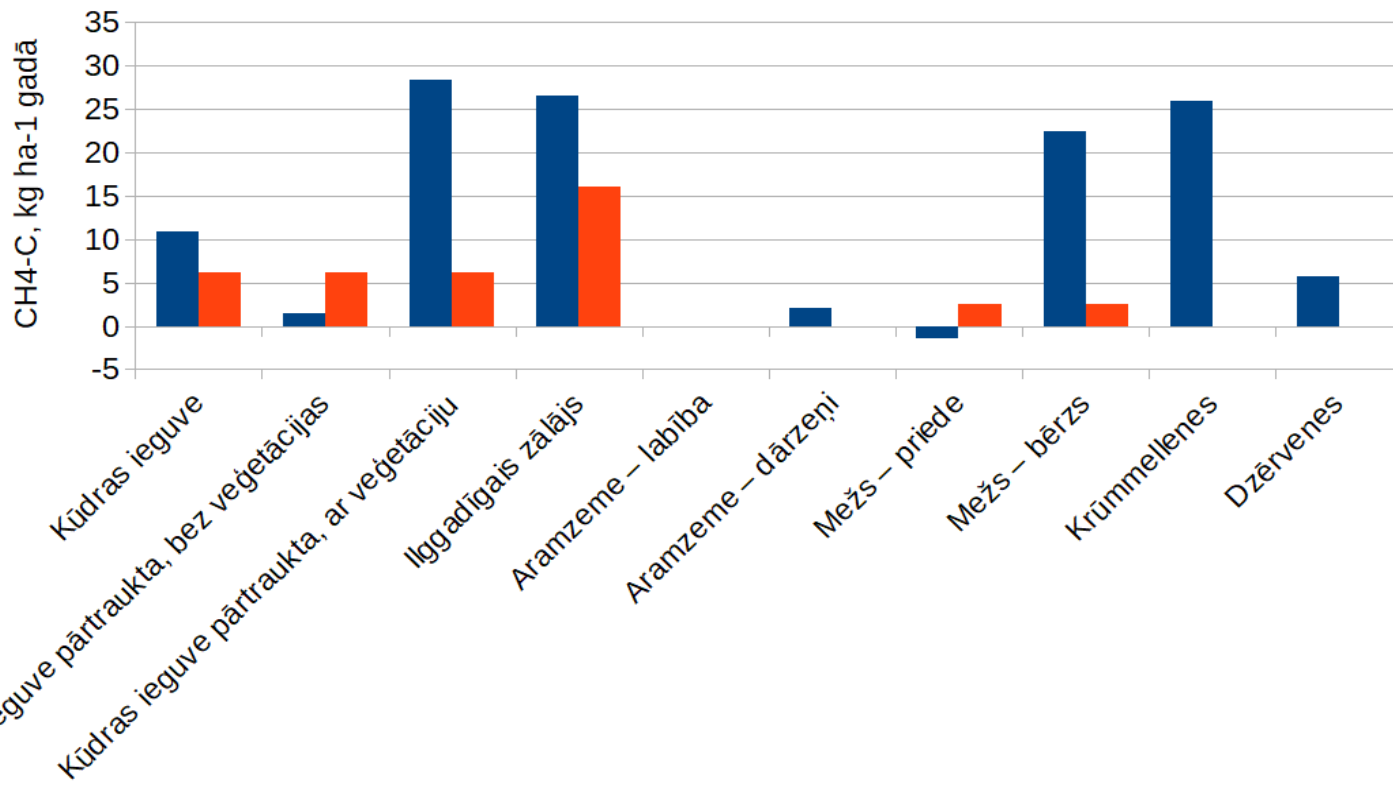
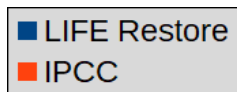

CH₄ bilance

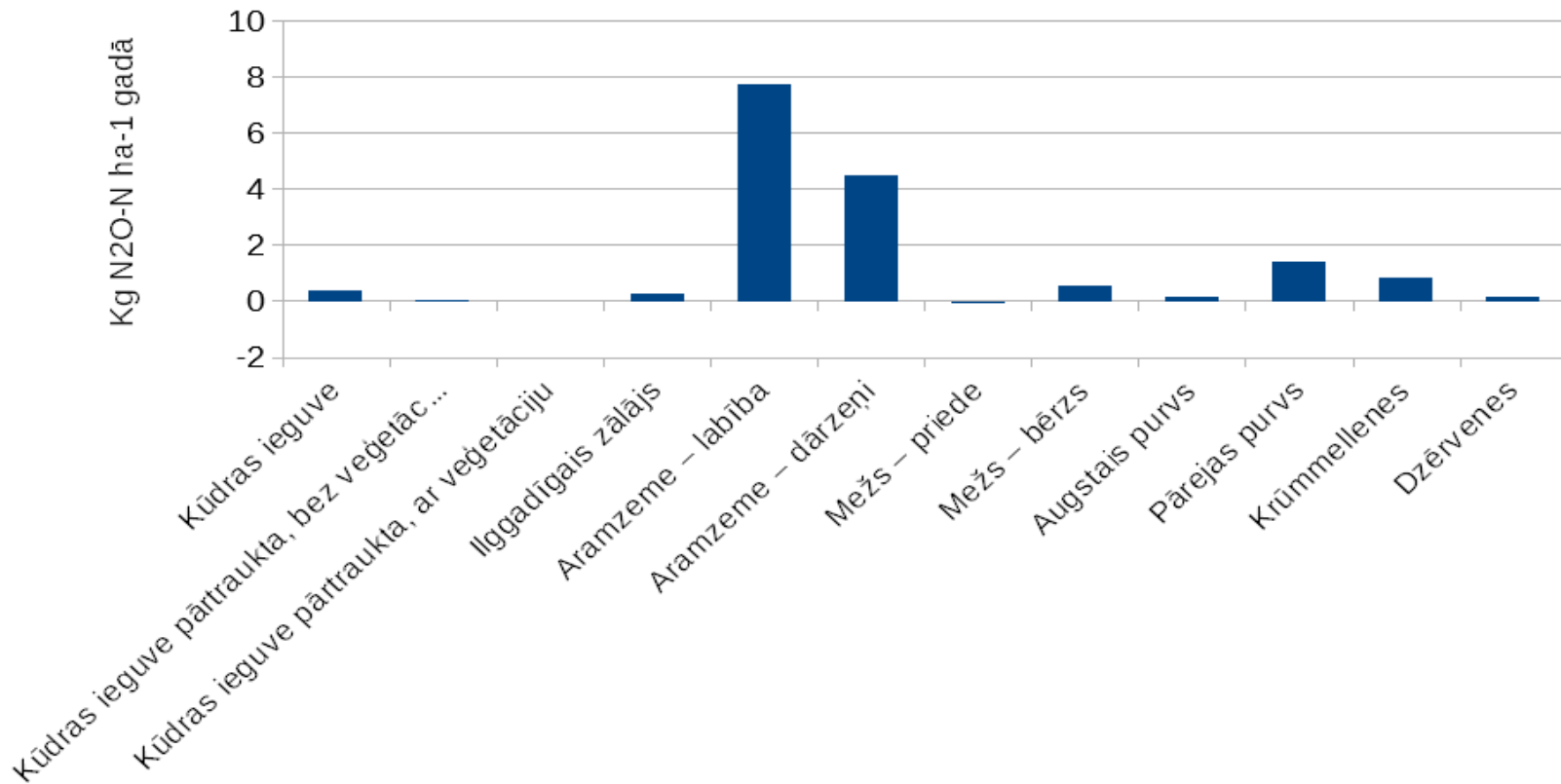

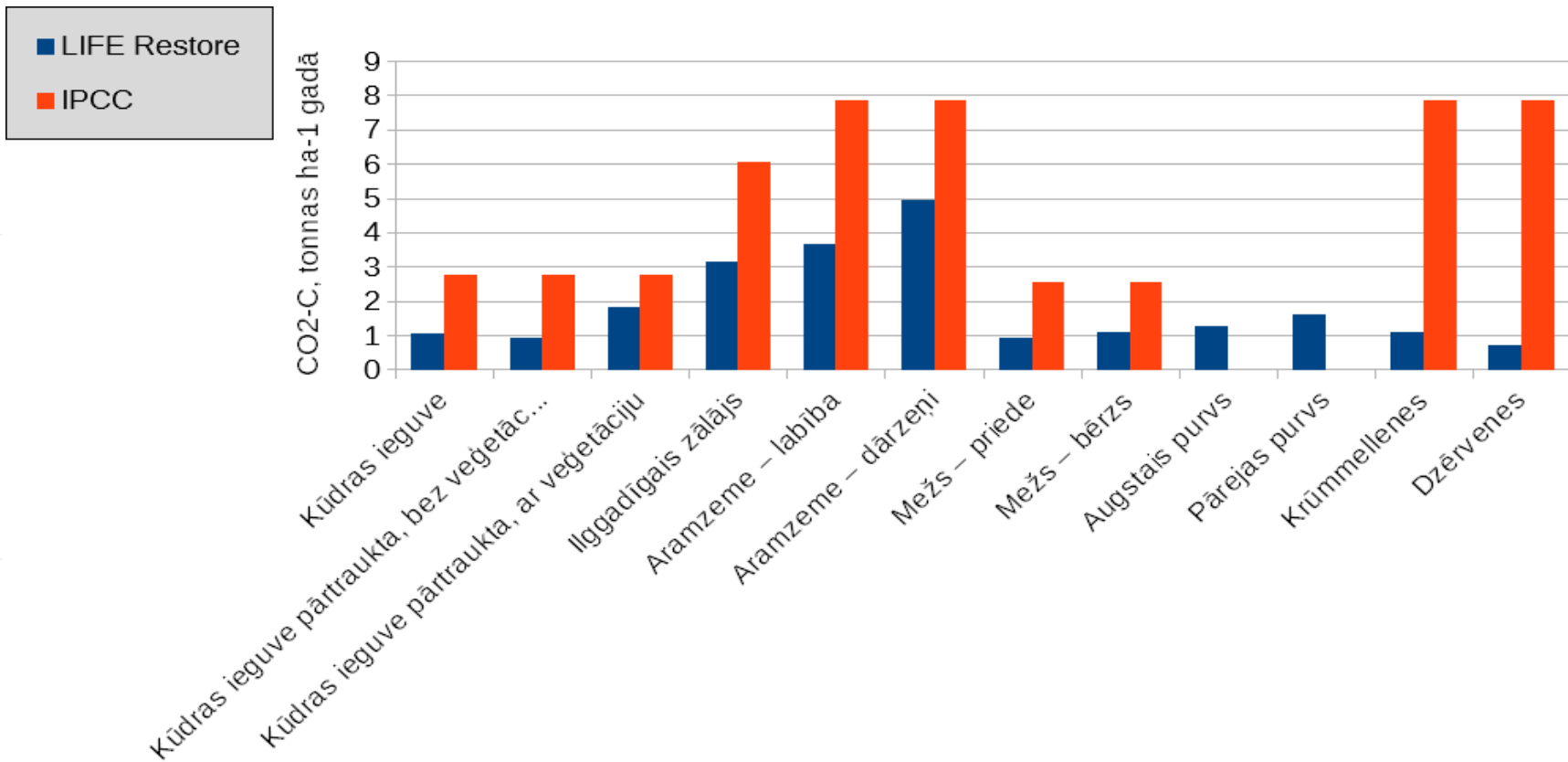
LIFE Restore un IPCC CH₄ emisiju faktori

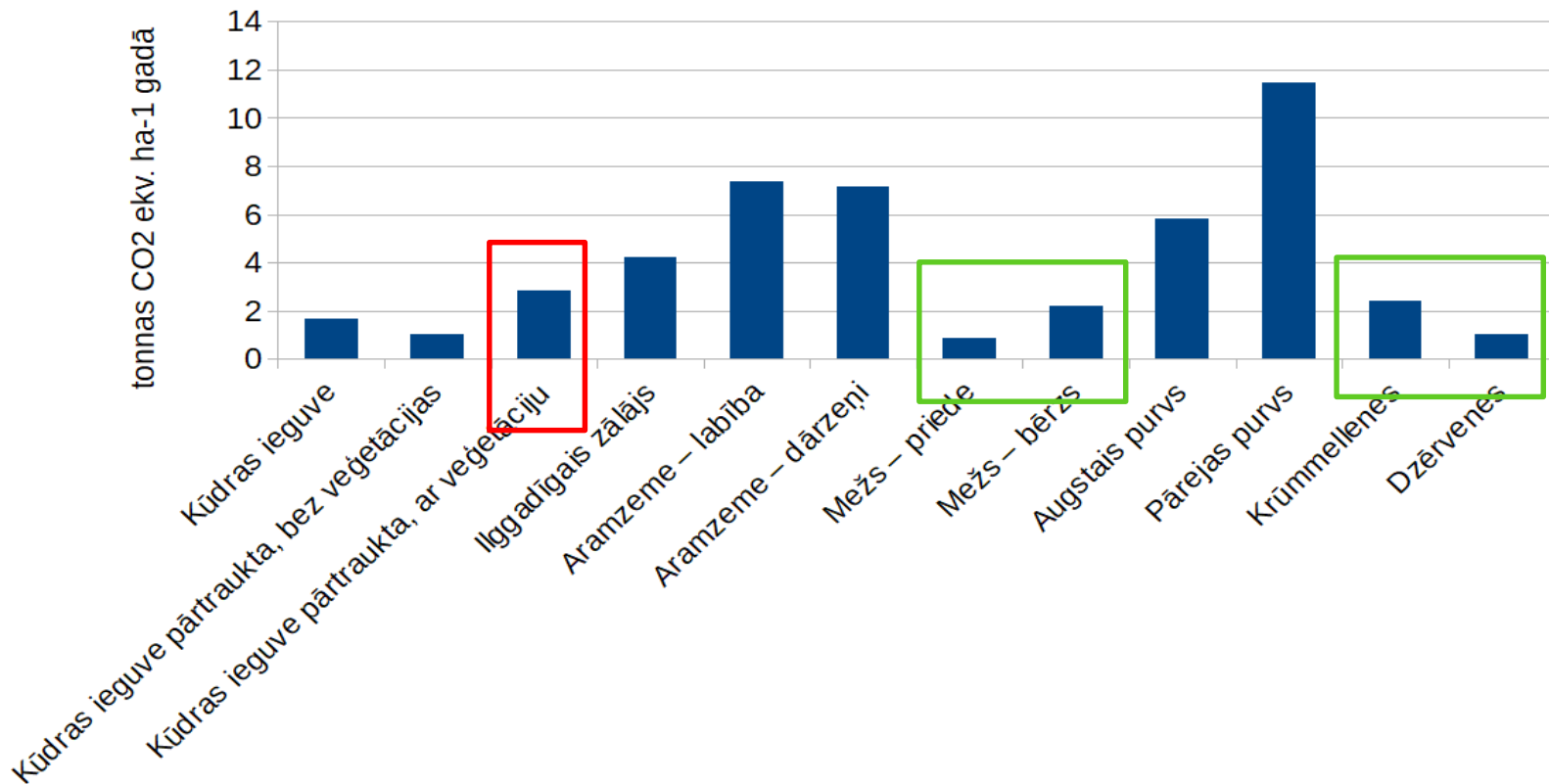
N₂O bilance

LIFE Restore un IPCC CO₂ emisiju faktori

Efektīvākie rekultivācijas veidi

Galvenie secinājumi

- Augsnes CO₂ emisijas ir līdz pat 2 reizēm mazākas, salīdzinot ar pašreiz izmantotajiem pieņēmumiem nacionālajā SEG inventarizācijā.
- Lielākais CO₂ emisiju avots kūdrājos – lauksaimniecības zemes.
- Ogu plantāciju ierīkošana un apmežošana bijušajās kūdras izstrādes platībās ilgtermiņā var mazināt SEG emisiju apjomus.

Projekts "Degradēto kūdrāju atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga izmantošana Latvijā" (LIFE REstore, LIFE14 CCM/LV/001103) tiek īstenots ar Eiropas Savienības LIFE programmas finansiālu atbalstu. Projektu Latvijā no 2015. gada 1. septembra līdz 2019. gada 31. augustam īsteno Dabas aizsardzības pārvalde sadarbībā ar biedrību "Baltijas krasti", Latvijas Valsts mežzinātnes institūtu "Silava" un Latvijas Kūdras asociāciju.

Paldies par uzmanību!

restore.daba.gov.lv

@LIFE_REstore

LIFE REstore

liferestorelv

LIFE REstore

Latvijas
Kūdras
asociācija

LIFE REstore | LIFE14 CCM/LV/001103